

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Kossuth-kiállítás bemutatója*

Forrás:

Pesti Hírlap

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Kossuth Lajos

Idő

"1924"

Személy

Bm

1924. 10. 11.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Kossuth-kiállítás bemutatója.

*A kormányzói hatalom átadásáról szóló historiai jelentőségű okirat szövege.
A kormányzót is várják a szombati ünnepélyes megnyitóra.*

Az idén március 20-án mult el 30 éve annak, hogy Kossuth Lajos lehunyta szemét és így felszabadult az eddig szigorúan őrzött ismeretlen kéziratok hágyatéka. A Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatója, dr. Lukinics Imre, ekkor elhatározta, hogy a Kossuth száműzése óta gyűjtött emléktárgyakat és az ismeretlen kéziratokat kiállítja a Nemzeti Múzeumban egyrészt, hogy evvel közelebb hozza Kossuth életét a nemzet lelkéhez, másrészt, hogy az utóbbi évtizedben elbágyadó Kossuth-kultuszt új életre keltse. Dr. Bartoniek Emma alkönyvtáros és Höllrigl József muzeumi őr rendezésében elkészült a kiállítás, amelyet pénteken délelőtt a könyvtárigazgató és a két rendező a sajtó képviselőinek.

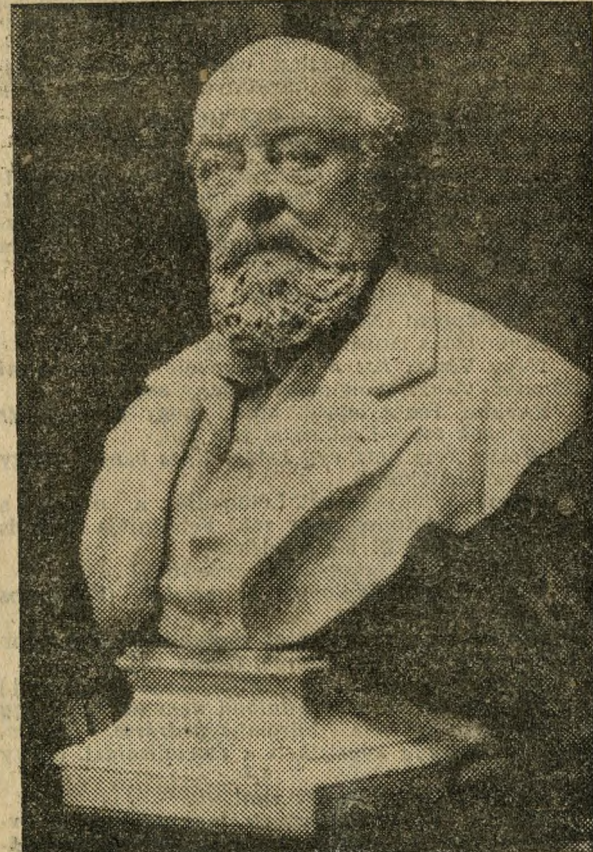
A Nemzeti Múzeum emeleti kupolatermében helyezték el az oszlopok közé felállított emelvényekre és az alapító Széchenyi Ferenc idejéből s ajándékából származó tárló szekrényekben és vitrinekben a Kossuth-hagyatékot. A kiállítást kegyeletes kézzel, stílusosan úgy rendezték, hogy a kéziratok az emléktárgyakkal vegyítve dekoratív hatást keltenek és a zászlókkal, márványszobrokkal és délszaki növényekkel díszített terem ünnepies színben fogadja a látogatót.

A gyönyörű kupolaterem hatalmas szárnyas ajtaján belépve, Kossuth Lajos pálmával övezett mell-szobrával találjuk magunkat szemben, amit Aradi Zsigmond faragott 1895-ben carrarai márványból. A szobor lábánál hever egy ezüst-tölgykoszoru, amelyet a függetlenségi párt helyezett el 1903 május 21-én leplezéskor a honvédszoborra, a szalagon „Éljen Kossuth” vésés. A 48-as zászlók alatt vitrinekben, tárló szekrényekben és barsonnyal leborított emelvényeken Kossuth kéziratainak és emléktárgyainak gazdag gyűjteménye lep meg bennünket. A rendezés Kossuth változatos pályáját igyekszik feltüntetni, az ifjú tanulmányait, nyilvános szereplésének, hirlapírói tevékenységének, 48 márciusi szereplésének emlékei után kormányzósága, a világsi tragédia, a törökországi számkivetés szemléltető emlékei tárulnak elénk, majd az angliai és amerikai ünneplés emlékeit csodálhatjuk meg, amelyek azt a rendkívüli hódolatot bizonyítják, amivel a magyar szabadság atyját a konti-

nensen és a tengeren túl fogadták. A kiállítás anyagának leginkább értékes és érdekes anyagáról már két ízben részletesen beszámoltunk, Napoleon Jeromos francia herceg eddig ismeretlen levelét (5. szekrény 14.) a Pesti Hírlap mutatta be fordításban a nyilvánosságnak. A külföldi emlékek már ismertetett gazdag gyűjteménye közelében megállit bennünket az a historiai fontosságú okmány, amelyben Kossuth Lajos a kormányzói hatalmat átadta Görgey Arthurnak. Az irat Kossuth saját kézirása és Görgey család levéltárából való. A nevezetes okmány szövege a következő:

„Görgey Arthur tábornok urnak, Aradvár, augusztus 11-kén, 1849., délután 2 órakor. A jelen körülmények között a nemzet életének biztosítása körül csak a hadsereg lévén képes sikeres lépéseket tenni, ezennel a miniszterek többségének indítványára és úgy magam, mint a miniszterium nevében kinyilatkoztatom, hogy a jelen kormány lép és addig, amíg a nemzet hatósága szerint más-ként netalan intézkednék, a nemzetgyűlés megbízásából eddig általunk gyakorlott polgári és katonai legfőbb kormányzói hatalmat ezennel Tábornok urra ruházom. Megvárom Tábornok urtól és ezért az Isten, a nemzet és a história előtt felelőssé teszem, hogy ezen hatalmat legjobb tehetsége szerint szegény hazánk nemzeti status életének megmentésére, javára és jövőjének biztosítására fordítandja. Ezennel felhatalmazom Önt ma este 8 órától kezdve, amikor az igazságügyi miniszterhez kinyomatás és kihirdetés végett megküldöm és a nemzethez intézett nyilatkozatom, reményilem, meg-

fog jelenhetni, a kormányzói hatalom gyakorlására. Legyen Ön hive a hazának és Isten segítse az Ön lépéseit.” Kossuth Lajoson kívül Csány László, Vukovich Sebő és Horváth Mihály miniszter irta alá az okmányt. Az irat első mondatából is megállapíthatjuk, hogy Kossuth nem a fegyverletétel, hanem a küzdelem tovább folytatása érdekében adta át a kormányzói hatalmat Görgeynek.

Kossuth Lajos márványmellszobra, melyet Kossuth Ferenc mintázott. (A Kossuth-kiállításból.)

Az első szekrényben a régi Pesti Hírlapra vonatkozó érdekes emlékek állanak. Így a Pesti Hírlap 1848 március 17-iki számának címlapja Szalay